

# Spis treści

|  |    |
|--|----|
| <b>Przedmowa</b> .....   | 17 |
| <b>Część I</b>   |    |
| <b>Wprowadzenie do makroekonomii</b> .....                       | 21 |
| <b>Rozdział 1. Co to jest makroekonomia?</b> .....               | 23 |
| 1.1. Wprowadzenie .....  | 23 |
| 1.1.1. Dochód i produkcja .....                                  | 24 |
| 1.1.2. Bezrobocie .....  | 25 |
| 1.1.3. Czynniki produkcji i podział dochodów .....               | 27 |
| 1.1.4. Inflacja .....  | 29 |
| 1.1.5. Rynki finansowe a realna gospodarka .....                 | 30 |
| 1.1.6. Gospodarka otwarta .....                                  | 31 |
| 1.2. Makroekonomia w długim okresie: wzrost gospodarczy .....    | 32 |
| 1.3. Makroekonomia w krótkim okresie: cykle koniunkturalne ..... | 34 |
| 1.4. Makroekonomia jako nauka .....                              | 39 |
| 1.4.1. Geneza makroekonomii .....                                | 39 |
| 1.4.2. Makroekonomia a mikroekonomia .....                       | 42 |
| 1.4.3. Makroekonomia a polityka gospodarcza .....                | 43 |
| 1.4.4. Popyt i podaż .....                                       | 43 |
| 1.5. Metoda makroekonomii .....                                  | 44 |
| 1.5.1. Przedmiot analizy .....                                   | 44 |
| 1.5.2. Teoria a rzeczywistość .....                              | 45 |
| 1.5.3. Analiza pozytywna i analiza normatywna .....              | 46 |
| 1.5.4. Weryfikacja teorii: rola danych empirycznych .....        | 47 |
| 1.5.5. Modelowanie makroekonomiczne i prognozowanie .....        | 47 |
| 1.6. Zawartość podręcznika .....                                 | 49 |
| 1.6.1. Struktura .....   | 49 |
| 1.6.2. Spory i kompromis .....                                   | 50 |

|  |           |
|--|-----------|
| 1.6.3. Myślenie ścisłe a myślenie intuicyjne . . . . .                           | 51        |
| 1.6.4. Dane i instytucje . . . . .   | 51        |
| 1.6.5. Europa . . . . .  | 52        |
| <b>Rozdział 2. Rachunki makroekonomiczne . . . . .</b>                           | <b>55</b> |
| 2.1. Wprowadzenie . . . . .  | 55        |
| 2.2. Produkt krajowy brutto . . . . .  | 56        |
| 2.2.1. Trzy definicje produktu krajowego brutto . . . . .                        | 56        |
| 2.2.2. Wartości realne a wartości nominalne, deflatory a wskaźniki cen . . . . . | 61        |
| 2.2.3. Mierzenie i interpretowanie PKB . . . . .                                 | 65        |
| 2.3. Strumienie dochodów i wydatków . . . . .                                    | 68        |
| 2.3.1. Schemat ruchu okrężnego . . . . .   | 68        |
| 2.3.2. Streszczenie schematu ruchu okrężnego . . . . .                           | 72        |
| 2.3.3. Więcej szczegółów . . . . .   | 73        |
| 2.3.4. Podstawowe tożsamości rachunkowe . . . . .                                | 76        |
| 2.3.5. Tożsamości rachunkowe a zależności ekonomiczne . . . . .                  | 77        |
| 2.4. Bilans płatniczy . . . . .  | 78        |
| 2.4.1. Rachunek obrotów bieżących i jego elementy . . . . .                      | 78        |
| 2.4.2. Rachunek obrotów kapitałowych i finansowych . . . . .                     | 81        |
| 2.4.3. Błędy i opuszczenia . . . . .   | 82        |
| 2.4.4. Znaczenie rachunków . . . . .   | 85        |
| Podsumowanie . . . . .   | 87        |
| <b>Część II</b>  |           |
| <b>Gospodarka w długim okresie . . . . .</b>                                     | <b>93</b> |
| <b>Rozdział 3. Podstawy teorii wzrostu gospodarczego . . . . .</b>               | <b>95</b> |
| 3.1. Wprowadzenie . . . . .  | 95        |
| 3.2. Wzrost gospodarczy: fakty i stylizowane fakty . . . . .                     | 96        |
| 3.2.1. Fenomen wzrostu gospodarczego . . . . .                                   | 96        |
| 3.2.2. Przyczyny wzrostu: zagregowana funkcja produkcji . . . . .                | 99        |
| 3.2.3. Pięć stylizowanych faktów Kaldora o wzroście gospodarczym . . . . .       | 104       |
| 3.2.4. Stan ustalony . . . . .   | 107       |
| 3.3. Akumulacja kapitału i wzrost gospodarczy . . . . .                          | 108       |
| 3.3.1. Oszczędności, inwestycje i akumulacja kapitału . . . . .                  | 108       |
| 3.3.2. Akumulacja kapitału i deprecjacja . . . . .                               | 109       |
| 3.3.3. Charakterystyka stanu ustalonego . . . . .                                | 111       |
| 3.3.4. Oszczędności a wzrost . . . . .   | 112       |
| 3.3.5. Złota reguła . . . . .  | 115       |
| 3.4. Wzrost liczby ludności a wzrost gospodarczy . . . . .                       | 120       |
| 3.5. Postęp technologiczny a wzrost gospodarczy . . . . .                        | 125       |
| 3.6. Rachunkowość wzrostu . . . . .  | 128       |

|  |            |
|--|------------|
| 3.6.1. Dekompozycja Solowa .....   | 128        |
| 3.6.2. Akumulacja kapitału .....   | 130        |
| 3.6.3. Wzrost zatrudnienia .....   | 131        |
| 3.6.4. Wkład zmiany technologicznej we wzrost gospodarczy .....                | 133        |
| Podsumowanie .....   | 134        |
| <b>Rozdział 4. Wzrost gospodarczy w długim okresie .....</b>                   | <b>139</b> |
| 4.1. Wprowadzenie .....  | 139        |
| 4.2. Hipoteza konwergencji .....   | 140        |
| 4.2.1. Bezgraniczny optymizm modelu Solowa .....                               | 140        |
| 4.2.2. Rzeczywistość: kluby wzrostu i pułapki wzrostu .....                    | 143        |
| 4.3. Konwergencja uwarunkowana i brakujące zasoby .....                        | 144        |
| 4.3.1. Kapitał ludzki .....  | 146        |
| 4.3.2. Infrastruktura publiczna .....  | 149        |
| 4.3.3. Infrastruktura społeczna .....  | 150        |
| 4.3.4. Rola brakujących zasobów .....  | 156        |
| 4.4. Możliwości wzrostu endogenicznego .....                                   | 158        |
| 4.4.1. Warunek wystarczający wzrostu endogenicznego .....                      | 158        |
| 4.4.2. Efekty zewnętrzne a stałe przychody od akumulowanych zasobów .....      | 160        |
| 4.4.3. Wiedza .....  | 162        |
| 4.4.4. Fakty potwierdzające hipotezę wzrostu endogenicznego: długie fale ..... | 164        |
| 4.5. Polityka wspierania wzrostu .....   | 166        |
| 4.5.1. Edukacja i badania naukowe .....  | 166        |
| 4.5.2. Własność intelektualna, patenty i polityka ochrony konkurencji .....    | 168        |
| 4.5.3. Swoboda handlu i konkurencji .....                                      | 170        |
| 4.5.4. Polityka: demokracja, równość i stabilność .....                        | 171        |
| Podsumowanie .....   | 173        |
| <b>Rozdział 5. Rynki pracy a bezrobocie .....</b>                              | <b>177</b> |
| 5.1. Wprowadzenie .....  | 177        |
| 5.2. Popyt i podaż na rynku pracy .....  | 178        |
| 5.2.1. Podaż pracy i wybór między konsumpcją a czasem wolnym .....             | 179        |
| 5.2.2. Popyt na pracę, produktywność i płace realne .....                      | 186        |
| 5.2.3. Równowaga na rynku pracy .....  | 191        |
| 5.2.4. Interpretacja bezrobocia .....  | 193        |
| 5.3. Statyczna interpretacja bezrobocia .....                                  | 196        |
| 5.3.1. Bezrobocie przymusowe i dostosowywanie się płacy realnej .....          | 196        |
| 5.3.2. Negocjacje i sztywność płacy realnej .....                              | 198        |
| 5.3.3. Minima socjalne i sztywność płacy realnej .....                         | 206        |
| 5.3.4. Płace efektywnościowe i sztywność płacy realnej .....                   | 209        |
| 5.4. Dynamiczna interpretacja bezrobocia .....                                 | 209        |
| 5.4.1. Grupy osób na rynku pracy i przepływy między nimi .....                 | 209        |
| 5.4.2. Zasoby, strumienie i bezrobocie frykcyjne .....                         | 211        |

|   |            |
|---|------------|
| 5.4.3. Zwalnianie z pracy i ciężar bezrobocia . . . . .                       | 212        |
| 5.4.4. Podejmowanie pracy i czas trwania bezrobocia . . . . .                 | 213        |
| 5.5. Stopa bezrobocia odpowiadająca równowadze . . . . .                      | 216        |
| 5.5.1. Koncepcja stopy bezrobocia odpowiadającej równowadze . . . . .         | 216        |
| 5.5.2. Doświadczenia Europy . . . . .   | 217        |
| 5.5.3. Rzeczywiste bezrobocie i bezrobocie odpowiadające równowadze           | 220        |
| Podsumowanie . . . . .  | 221        |
| <b>Rozdział 6. Pieniądz, ceny i kursy walutowe w długim okresie . . . . .</b> | <b>227</b> |
| 6.1. Wprowadzenie . . . . .   | 227        |
| 6.2. Pieniądz i zasada neutralności pieniądza . . . . .                       | 229        |
| 6.2.1. Pieniądz . . . . .   | 229        |
| 6.2.2. Pieniądz i ceny . . . . .  | 231        |
| 6.2.3. Pieniądz, ceny i wielkość produkcji . . . . .                          | 236        |
| 6.3. Nominalne i realne kursy walutowe . . . . .                              | 239        |
| 6.3.1. Nominalne kursy walutowe . . . . .                                     | 239        |
| 6.3.2. Realne kursy walutowe . . . . .  | 239        |
| 6.3.3. Zmiany nominalnych i realnych kursów walutowych . . . . .              | 241        |
| 6.3.4. Pomiar realnego kursu walutowego . . . . .                             | 243        |
| 6.4. Kurs walutowy w długim okresie: parytet siły nabywczej . . . . .         | 245        |
| Podsumowanie . . . . .  | 247        |

### Część III

#### Gospodarka w krótkim okresie . . . . . 251

|   |            |
|---|------------|
| <b>Rozdział 7. Udzielanie pożyczek, zapożyczanie się i ograniczenie budżetowe . . . . .</b> | <b>253</b> |
| 7.1. Wprowadzenie . . . . .   | 253        |
| 7.2. Myślenie o przyszłości . . . . .   | 254        |
| 7.2.1. Przyszłość ma cenę . . . . .   | 254        |
| 7.2.2. Hipoteza racjonalnych oczekiwań . . . . .  | 255        |
| 7.2.3. Przypowieść o Robinsonie Crusoe . . . . .  | 256        |
| 7.3. Międzyokresowe ograniczenie budżetowe gospodarstwa domowego                            | 257        |
| 7.3.1. Konsumpcja i wymiana międzyokresowa . . . . .  | 257        |
| 7.3.2. Realna stopa procentowa . . . . .  | 259        |
| 7.3.3. Majątek i zdyskontowane wartości zaktualizowane . . . . .                            | 261        |
| 7.4. Międzyokresowe ograniczenie budżetowe przedsiębiorstwa i sektora prywatnego . . . . .  | 264        |
| 7.4.1. Przedsiębiorstwo i decyzje inwestycyjne . . . . .                                    | 264        |
| 7.4.2. Funkcja produkcji . . . . .  | 264        |
| 7.4.3. Koszt inwestycji . . . . .   | 265        |
| 7.4.4. Międzyokresowe ograniczenie budżetowe skonsolidowanego sektora prywatnego . . . . .  | 269        |

|  |  |            |
|--|--|------------|
| 7.5.   | Publiczne i prywatne ograniczenie budżetowe . . . . .  | 273        |
| 7.5.1.   | Publiczne ograniczenie budżetowe . . . . .   | 273        |
| 7.5.2.   | Skonsolidowane publiczne i prywatne ograniczenie budżetowe . . . . .                                   | 277        |
| 7.5.3.   | Twierdzenie o równoważności ricardiańskiej . . . . .   | 278        |
| 7.5.4.   | Zawodność równoważności ricardiańskiej . . . . .   | 280        |
| 7.6.   | Rachunek obrotów bieżących a narodowe ograniczenie budżetowe . . . . .                                 | 285        |
| 7.6.1.   | Podstawowy rachunek obrotów bieżących . . . . .  | 285        |
| 7.6.2.   | Gwarancje przestrzegania międzynarodowych umów kredytowych i zaciąganie pożyczek przez kraje . . . . . | 286        |
|  | Podsumowanie . . . . .   | 289        |
| <b>Rozdział 8. Popyt sektora prywatnego: konsumpcja i inwestycje . . . . .</b> |  | <b>293</b> |
| 8.1.   | Wprowadzenie . . . . .   | 293        |
| 8.2.   | Konsumpcja . . . . .   | 294        |
| 8.2.1.   | Optymalna konsumpcja . . . . .   | 295        |
| 8.2.2.   | Wnioski . . . . .  | 298        |
| 8.2.3.   | Majątek czy dochód? . . . . .  | 307        |
| 8.2.4.   | Funkcja konsumpcji . . . . .   | 312        |
| 8.3.   | Inwestycje . . . . .   | 313        |
| 8.3.1.   | Optymalny zasób kapitału . . . . .   | 313        |
| 8.3.2.   | Inwestycje a realna stopa procentowa . . . . .   | 318        |
| 8.3.3.   | Zasada przyśpieszenia . . . . .  | 318        |
| 8.3.4.   | Inwestycje a współczynnik $q$ Tobina . . . . .   | 319        |
| 8.3.5.   | Mikroekonomiczne podstawy współczynnika $q$ Tobina . . . . .   | 324        |
| 8.3.6.   | Funkcja inwestycji . . . . .   | 329        |
|  | Podsumowanie . . . . .   | 330        |
| <b>Rozdział 9. Pieniądz i polityka pieniężna . . . . .</b>                     |  | <b>336</b> |
| 9.1.   | Wprowadzenie . . . . .   | 336        |
| 9.2.   | Co to jest pieniądz i kto go wytwarza? . . . . .   | 337        |
| 9.2.1.   | Definicje pieniądza . . . . .  | 337        |
| 9.2.2.   | Producenci pieniądza: banki centralne i banki komercyjne . . . . .                                     | 340        |
| 9.2.3.   | Kreacja pieniądza przez banki komercyjne . . . . .   | 343        |
| 9.2.4.   | Kontrola podaży pieniądza przez bank centralny . . . . .   | 346        |
| 9.2.5.   | Kreacja rezerw bankowych przez bank centralny . . . . .  | 349        |
| 9.3.   | Krótkookresowa równowaga na rynku pieniądza . . . . .  | 351        |
| 9.3.1.   | Rynek pieniądza . . . . .  | 351        |
| 9.3.2.   | Popyt na pieniądz . . . . .  | 353        |
| 9.3.3.   | Równowaga rynkowa . . . . .  | 354        |
| 9.3.4.   | Operacje otwartego rynku . . . . .   | 355        |
| 9.4.   | Polityka pieniężna w praktyce . . . . .  | 358        |
| 9.4.1.   | Cele . . . . .   | 358        |

|         |  |            |
|---------|--|------------|
| 9.4.2.  | Narzędzia i cele pośrednie . . . . .   | 360        |
| 9.4.3.  | Reguła Taylora . . . . .   | 365        |
| 9.5.    | Instytucje finansowe i kontrola obiegu pieniądza . . . . .   | 367        |
| 9.5.1.  | Regulacja i nadzór . . . . .   | 368        |
| 9.5.2.  | Bank centralny jako kredytodawca ostatniej instancji . . . . .   | 369        |
| 9.5.3.  | Innowacje technologiczne w bankowości a kontrola ilości pieniądza . . . . .                            | 372        |
|         | Podsumowanie . . . . .   | 373        |
| <br>    |  |            |
|         | <b>Rozdział 10. Równowaga makroekonomiczna w krótkim okresie . . . . .</b>                             | <b>378</b> |
| 10.1.   | Wprowadzenie . . . . .   | 378        |
| 10.2.   | Zagregowany popyt a rynek dóbr . . . . .   | 380        |
| 10.2.1. | Założenie o równowadze rynkowej . . . . .  | 380        |
| 10.2.2. | Czynniki, od których zależy popyt . . . . .  | 381        |
| 10.2.3. | Równowaga na rynku dóbr . . . . .  | 384        |
| 10.2.4. | Keynesowski mnożnik . . . . .  | 388        |
| 10.2.5. | Zmienne endogeniczne i zmienne egzogeniczne . . . . .  | 392        |
| 10.3.   | Rynek dóbr i krzywa <i>IS</i> . . . . .  | 393        |
| 10.3.1. | Od linii 45° do krzywej <i>IS</i> . . . . .  | 394        |
| 10.3.2. | Nachylenie krzywej <i>IS</i> a mnożnik . . . . .   | 396        |
| 10.3.3. | Poza krzywą <i>IS</i> . . . . .  | 397        |
| 10.3.4. | Kluczowe rozróżnienie: ruchy wzdłuż krzywej <i>IS</i> a przesunięcia całej krzywej <i>IS</i> . . . . . | 397        |
| 10.4.   | Rynek pieniądza i krzywa <i>LM</i> . . . . .   | 402        |
| 10.4.1. | Krzywa <i>LM</i> . . . . .   | 402        |
| 10.4.2. | Nachylenie krzywej <i>LM</i> . . . . .   | 404        |
| 10.4.3. | Poza krzywą <i>LM</i> . . . . .  | 405        |
| 10.4.4. | Ruchy wzdłuż krzywej <i>LM</i> a przesunięcia całej krzywej <i>LM</i> . . . . .                        | 406        |
| 10.5.   | Reguła Taylora i krzywa <i>TR</i> . . . . .  | 406        |
| 10.5.1. | Krzywa odpowiadająca regule Taylora: krzywa <i>TR</i> . . . . .  | 406        |
| 10.5.2. | Nachylenie krzywej <i>TR</i> . . . . .   | 410        |
| 10.5.3. | Ruchy wzdłuż krzywej <i>TR</i> a przesunięcia całej krzywej <i>TR</i> . . . . .                        | 411        |
| 10.6.   | Równowaga makroekonomiczna . . . . .   | 412        |
| 10.6.1. | Model <i>IS–LM</i> . . . . .   | 413        |
| 10.6.2. | Model <i>IS–TR</i> . . . . .   | 415        |
| 10.6.3. | Czym różnią się wykresy <i>LM</i> i <i>TR</i> ? . . . . .  | 417        |
|         | Podsumowanie . . . . .   | 417        |
| <br>    |  |            |
|         | <b>Rozdział 11. Międzynarodowe przepływy kapitału a równowaga makroekonomiczna . . . . .</b>           | <b>422</b> |
| 11.1.   | Wprowadzenie . . . . .   | 422        |
| 11.2.   | Skutki bycia małym . . . . .   | 423        |
| 11.3.   | Międzynarodowe przepływy finansowe . . . . .   | 425        |
| 11.3.1. | Warunek parytetu stopy procentowej . . . . .   | 425        |

|   |            |
|---|------------|
| 1.3.2. Wykres <i>IFM</i> . . . . .  | 426        |
| 1.3.3. Mobilność kapitału a ograniczenia dotyczące rachunku finansowego . . . . .     | 427        |
| 1.3.4. Systemy kursu walutowego . . . . .   | 428        |
| 1.3.5. Zapowiedź tego, co będzie dalej . . . . .                                      | 429        |
| 1.4. Produkcja i stopa procentowa przy stałym kursie walutowym . . . . .              | 430        |
| 1.4.1. Czym jest system stałego kursu walutowego? . . . . .                           | 430        |
| 1.4.2. Utrata możliwości prowadzenia samodzielnej polityki pieniężnej . . . . .       | 430        |
| 1.4.3. Zakłócenia popytu . . . . .  | 437        |
| 1.4.4. Zakłócenia na międzynarodowym rynku finansowym . . . . .                       | 439        |
| 1.4.5. Zmiana poziomu kursu . . . . .   | 440        |
| 1.5. Produkcja i stopa procentowa przy płynnym kursie walutowym . . . . .             | 442        |
| 1.5.1. Polityka pieniężna . . . . .   | 442        |
| 1.5.2. Zakłócenia popytu . . . . .  | 444        |
| 1.5.3. Zakłócenia na międzynarodowym rynku finansowym . . . . .                       | 446        |
| 1.6. Stały czy płynny kurs walutowy? . . . . .  | 448        |
| Podsumowanie . . . . .  | 450        |
| <b>Rozdział 12. Produkcja, zatrudnienie i inflacja . . . . .</b>                      | <b>454</b> |
| 2.1. Wprowadzenie . . . . .   | 454        |
| 2.2. Równowaga ogólna przy giętkich cenach: przypadek neoklasyczny . . . . .          | 456        |
| 2.2.1. Od keynesowskiego krótkiego okresu do neoklasycznego długiego okresu . . . . . | 456        |
| 2.2.2. Wyznaczana przez podaż produkcja w długim okresie . . . . .                    | 458        |
| 2.2.3. Konsekwencje dla długiego okresu . . . . .                                     | 459        |
| 2.3. Krzywa Phillipsa: złudzenie czy stylizowany fakt? . . . . .                      | 460        |
| 2.3.1. Odkrycie Phillipsa . . . . .   | 460        |
| 2.3.2. Prawo Okuna a interpretacja krzywej podaży . . . . .                           | 463        |
| 2.3.3. Trudne pytania o krzywą Phillipsa . . . . .                                    | 466        |
| 2.4. Rachunkowość inflacji: bitwa o marże . . . . .                                   | 470        |
| 2.4.1. Ceny i koszty . . . . .  | 470        |
| 2.4.2. Bitwa o marże: prosta opowieść . . . . .                                       | 473        |
| 2.4.3. Produktywność i udział pracy w wartości produkcji . . . . .                    | 476        |
| 2.4.4. Cykliczne zmiany narzutów . . . . .  | 477        |
| 2.4.5. Szerzej o podstawowej stopie inflacji . . . . .                                | 480        |
| 2.4.6. Uzupełnienie obrazu: szoki podażowe . . . . .                                  | 481        |
| 2.5. Inflacja, bezrobocie i produkcja . . . . .                                       | 484        |
| 2.5.1. Rehabilitacja krzywej Phillipsa . . . . .                                      | 484        |
| 2.5.2. Podstawowa inflacja i długi okres . . . . .                                    | 486        |
| 2.5.3. Zagregowana podaż . . . . .  | 488        |
| 2.5.4. Czynniki przesuwające krzywą Phillipsa i krzywą zagregowanej podaży . . . . .  | 488        |
| 2.5.5. Od krótkiego do długiego okresu . . . . .                                      | 491        |
| Podsumowanie . . . . .  | 493        |

|  |     |
|--|-----|
| Rozdział 13. <b>Zagregowany popyt i zagregowana podaż</b> . . . . .                            | 497 |
| 13.1. Wprowadzenie . . . . .   | 497 |
| 13.2. Zagregowany popyt i zagregowana podaż przy stałym kursie walutowym . . . . .             | 499 |
| 13.2.1. Zagregowany popyt w długim okresie . . . . .   | 499 |
| 13.2.2. Krótkookresowa krzywa zagregowanego popytu . . . . .                                   | 503 |
| 13.2.3. Przesunięcia wzdłuż krzywej <i>AD</i> a przesunięcia całej krzywej <i>AD</i> . . . . . | 504 |
| 13.2.4. Kompletny system . . . . .   | 505 |
| 13.2.5. Polityka fiskalna i zakłócenia popytu . . . . .  | 506 |
| 13.2.6. Polityka pieniężna i korekty kursu walutowego . . . . .                                | 512 |
| 13.3. Zagregowany popyt i zagregowana podaż przy zmiennym kursie walutowym . . . . .           | 517 |
| 13.3.1. Przygotowanie: równanie Fishera . . . . .  | 517 |
| 13.3.2. Zagregowany popyt w długim okresie . . . . .   | 520 |
| 13.3.3. Krótkookresowa krzywa zagregowanego popytu . . . . .                                   | 522 |
| 13.3.4. Przesunięcia wzdłuż krzywej <i>AD</i> a przesunięcia całej krzywej <i>AD</i> . . . . . | 524 |
| 13.3.5. Kompletny system . . . . .   | 525 |
| 13.3.6. Polityka pieniężna . . . . .   | 526 |
| 13.4. Jak posługiwać się modelem <i>AD-AS</i> ? . . . . .                                      | 529 |
| 13.4.1. Opóźnienia . . . . .   | 529 |
| 13.4.2. Szoki podażowe . . . . .   | 530 |
| 13.4.3. Szoki popytowe . . . . .   | 536 |
| 13.4.4. Dezinflacja . . . . .  | 539 |
| Podsumowanie . . . . .   | 543 |
| <br>   |     |
| Rozdział 14. <b>Rynki aktywów</b> . . . . .  | 547 |
| 14.1. Wprowadzenie . . . . .   | 547 |
| 14.2. Jak działają rynki aktywów? . . . . .  | 548 |
| 14.2.1. Unikalne cechy rynków finansowych . . . . .  | 548 |
| 14.2.2. Skutki: naturalna niestabilność . . . . .  | 550 |
| 14.3. Funkcje rynków aktywów . . . . .   | 551 |
| 14.3.1. Pośrednictwo . . . . .   | 551 |
| 14.3.2. Cena czasu . . . . .   | 552 |
| 14.3.3. Alokacja ryzyka . . . . .  | 556 |
| 14.3.4. Cena ryzyka . . . . .  | 558 |
| 14.4. Ceny i dochodowość aktywów . . . . .   | 560 |
| 14.4.1. Ceny obligacji . . . . .   | 560 |
| 14.4.2. Ceny akcji . . . . .   | 562 |
| 14.4.3. Aktywa bardziej złożone . . . . .  | 564 |
| 14.5. Informacja a efektywność rynku . . . . .   | 566 |
| 14.5.1. Arbitraż . . . . .   | 567 |
| 14.5.2. Różnica między ceną zakupu a ceną sprzedaży . . . . .                                  | 568 |
| 14.5.3. Skutki efektywności rynku . . . . .  | 571 |



|         |  |     |
|---------|--|-----|
| 14.6.   | Rynki aktywów i makroekonomia .....  | 571 |
| 14.6.1. | Rynki finansowe i transmisja polityki pieniężnej .....   | 571 |
| 14.6.2. | Efektywność rynku czy spekulacyjny obłąd? .....  | 574 |
|         | Podsumowanie .....   | 580 |
|         | <b>Rozdział 15. Kurs walutowy</b> .....  | 584 |
| 15.1.   | Wprowadzenie .....   | 584 |
| 15.2.   | Rynek walutowy .....   | 585 |
| 15.2.1. | Najważniejsze cechy rynków walutowych .....  | 585 |
| 15.2.2. | Narzędzia .....  | 587 |
| 15.2.3. | Trójstronny arbitraż .....   | 588 |
| 15.3.   | Parytet stopy procentowej .....  | 589 |
| 15.3.1. | Parytet stopy procentowej z zabezpieczeniem .....  | 589 |
| 15.3.2. | Parytet stopy procentowej bez zabezpieczenia .....   | 591 |
| 15.3.3. | Premie za ryzyko .....   | 593 |
| 15.3.4. | Arbitraż na realnych stopach procentowych w długim okresie ....  | 594 |
| 15.4.   | Powrót do równowagi makroekonomicznej .....  | 595 |
| 15.5.   | Jak powstaje kurs walutowy w krótkim okresie? .....  | 597 |
| 15.5.1. | Kurs walutowy jako cena składnika aktywów .....  | 597 |
| 15.5.2. | Skutki spełnienia warunku parytetu stopy procentowej .....   | 600 |
| 15.5.3. | Pozorna sprzeczność i jej usunięcie .....  | 603 |
| 15.5.4. | Podstawowe czynniki decydujące o poziomie nominalnego kursu walutowego .....                                 | 604 |
| 15.6.   | Jak powstaje kurs walutowy w długim okresie? .....   | 605 |
| 15.6.1. | Długi okres a podstawowy rachunek obrotów bieżących .....  | 605 |
| 15.6.2. | Realny kurs walutowy odpowiadający równowadze a podstawowy rachunek obrotów bieżących w długim okresie ..... | 606 |
| 15.6.3. | Podstawowe czynniki decydujące o poziomie realnego kursu walutowego .....                                    | 608 |
| 15.6.4. | Jak traktować realny kurs walutowy odpowiadający równowadze? .....   | 615 |
| 15.7.   | Od długiego do krótkiego okresu .....  | 618 |
| 15.8.   | Zmienność kursu walutowego a kryzysy walutowe .....  | 620 |
| 15.8.1. | Zmienność kursu i możliwość prognozowania .....  | 620 |
| 15.8.2. | Kryzysy walutowe .....   | 621 |
|         | Podsumowanie .....   | 623 |

#### Część IV

|  |   |     |
|--|---|-----|
|  | <b>Polityka makroekonomiczna w gospodarce globalnej</b> ..... | 627 |
|--|---|-----|

|       |   |     |
|-------|---|-----|
|       | <b>Rozdział 16. Zarządzanie popytem</b> .....   | 629 |
| 16.1. | Wprowadzenie .....                              | 629 |
| 16.2. | Zarządzanie popytem: o co w ogóle chodzi? ..... | 630 |

|  |            |
|--|------------|
| 16.2.1. Równowaga czy nierównowaga — oto jest pytanie . . . . .                  | 630        |
| 16.2.2. Trwałość oczekiwań i podstawowa inflacja . . . . .                       | 633        |
| 16.2.3. Koszty inflacji . . . . .  | 634        |
| 16.3. Przeszkody utrudniające zarządzanie popytem . . . . .                      | 641        |
| 16.3.1. Frisch, Slutsky i współczesna teoria cyklu koniunkturalnego . . . . .    | 641        |
| 16.3.2. Niepewność, opóźnienia i krytyka Friedmana zarządzania popytem . . . . . | 648        |
| 16.3.3. Polityczne przeszkody w zarządzaniu popytem . . . . .                    | 653        |
| 16.4. Zarządzanie popytem i przyczyny wahań cyklicznych . . . . .                | 656        |
| 16.4.1. Szoki popytowe czy szoki podażowe? . . . . .                             | 656        |
| 16.4.2. Wyzwanie ze strony teorii realnego cyklu koniunkturalnego . . . . .      | 661        |
| 16.4.3. Czy warto zarządzać popytem? . . . . .                                   | 667        |
| Podsumowanie . . . . .   | 668        |
| <br>   |            |
| <b>Rozdział 17. Polityka fiskalna, dług i renta emisyjna . . . . .</b>           | <b>673</b> |
| 17.1. Wprowadzenie . . . . .   | 674        |
| 17.2. Polityka fiskalna a dobrobyt ekonomiczny . . . . .                         | 675        |
| 17.2.1. Dostarczanie dóbr publicznych i usług . . . . .                          | 675        |
| 17.2.2. Redystrybucja dochodów: sprawiedliwość kontra efektywność . . . . .      | 677        |
| 17.3. Makroekonomiczna polityka stabilizacyjna . . . . .                         | 678        |
| 17.3.1. Konsumpcja i wygładzanie podatków . . . . .                              | 679        |
| 17.3.2. Stabilizowanie produkcji i zatrudnienia . . . . .                        | 683        |
| 17.3.3. Automatyczne stabilizatory . . . . .                                     | 684        |
| 17.3.4. Jak interpretować liczby w budżecie? . . . . .                           | 687        |
| 17.4. Finansowanie deficytu: dług publiczny i renta emisyjna . . . . .           | 691        |
| 17.4.1. Dług publiczny w przypadku braku wzrostu i braku inflacji . . . . .      | 692        |
| 17.4.2. Dług publiczny w przypadku wzrostu i braku inflacji . . . . .            | 694        |
| 17.4.3. Dług publiczny w przypadku wzrostu a inflacyjne finansowanie . . . . .   | 697        |
| 17.5. Trzy sposoby stabilizowania długu publicznego . . . . .                    | 699        |
| 17.5.1. Zmniejszanie deficytu . . . . .  | 699        |
| 17.5.2. Wykorzystanie renty emisyjnej i podatek inflacyjny . . . . .             | 700        |
| 17.5.3. Niespłacenie długu . . . . .   | 701        |
| Podsumowanie . . . . .   | 703        |
| <br>   |            |
| <b>Rozdział 18. Polityka gospodarcza w długim okresie . . . . .</b>              | <b>708</b> |
| 18.1. Wprowadzenie . . . . .   | 708        |
| 18.2. Efektywność rynku i ekonomia podażowa . . . . .                            | 710        |
| 18.2.1. Ideał efektywności: konkurencja doskonała . . . . .                      | 710        |
| 18.2.2. Konkurencja niedoskonała i renty ekonomiczne . . . . .                   | 712        |
| 18.2.3. Zawodność rynku a ogólna efektywność rynku . . . . .                     | 716        |
| 18.3. Opodatkowanie jako cena za interwencję państwa w gospodarce . . . . .      | 721        |
| 18.3.1. Konieczność opodatkowania . . . . .                                      | 721        |

---

|       |  |     |
|-------|--|-----|
| 20.6. | Ekonomia instytucjonalna i ekonomia polityczna ..... | 822 |
| 20.7. | Rynki pracy .....                                    | 824 |
| 20.8. | Wzrost i rozwój .....                                | 825 |
| 20.9. | Wnioski .....  | 826 |
|       | <b>Bibliografia</b> .....                            | 829 |
|       | <b>Słownik</b> .....                                 | 833 |
|       | <b>Indeks</b> .....                                  | 865 |